

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลหลักเขต อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์

Political Participation of the People in Lak Khet Subdistrict, Mueang
District, Buriram Province

ประวิทย์ อินรัมย์¹

Prawit Inram

บทคัดย่อ (Abstract)

รายงานวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และ 3. เพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และอาชีพ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ประชาชนในตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนทั้งสิ้น 363 คน การสุ่มตัวอย่างแบบวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test และการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 24-29 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพโสด และอาชีพเกษตรกร 1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และอาชีพ ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ(Keywords): การมีส่วนร่วม; การเมือง; ประชาชน

Received: 2024-04-27 Revised: 2024-05-22 Accepted: 2024-06-03

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ คณะการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม Faculty of Industrial Technology Management, Buriram Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: Supannika_sripoon@hotmail.com

Abstract

The Research of Political Participation of the People in Lak Khet Subdistrict, Mueang District, Buriram Province. The purpose of this study were to: 1. To study the level of Political Participation of the People in Lak Khet Subdistrict, Mueang District, Buriram Province. 2. To compare Political Participation of the People in Lak Khet Subdistrict, Mueang District, Buriram Province. And 3. To feedback of Political Participation of the People in Lak Khet Subdistrict, Mueang District, Buriram Province. Classified by personal factors such as gender, age, education, status and occupation. The sample population consisted of 363 people that come to the Political Participation of the People in Lak Khet Subdistrict, Mueang District, Buriram Province., using nonprobability sampling technique that a researcher uses to choose a sample of accidental sampling method. The instrument of this research was a questionnaire. The statistics used for analysis data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and One-Way ANOVA. The result of the study has found that, the sample population consisted of most respondents were male, age between 24-29 years old, bachelor's degree, single status and farmer occupation and found that: 2. level of Political Participation of the People in Lak Khet Subdistrict, Mueang District, Buriram Province overall at a high level 2 . The compare Political Participation of the People in Lak Khet Subdistrict, Mueang District, Buriram Province Classified by personal factors, it was found that different gender, age, educational, status and occupation had different overall political participation. Statistically significant at a level of 0.05

Keywords: Participation; Political; People

บทนำ (Introduction)

ประเทศไทยเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในวันที่ 24 มิถุนายน 2475 ซึ่งถือเป็นการเริ่มต้นของระบอบการปกครองในรูปแบบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ทินพันธ์ นาคะตะ, 2543) การเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของประเทศผ่านการเลือกตั้งและกระบวนการทางการเมืองต่างๆ โดยยึดหลักการปกครองที่อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนจริงๆ (อมร รักษาสัตย์ และคณะ, 2543) ในระบอบประชาธิปไตยนี้ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนถือเป็นหัวใจสำคัญของการปกครอง

โดยประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านการเลือกตั้ง การเข้าร่วมกลุ่มการเมือง และการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาล (สุเทพ พรหมวาส และคณะ, 2555)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเทศไทยได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาระบบการเมืองเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของประชาธิปไตย โดยรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ได้กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิและบทบาทในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง รวมถึงการกระจายอำนาจไปสู่ระดับท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง (สุเทพ พรหมวาส และคณะ, 2555)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองสามารถเกิดขึ้นได้ในหลายรูปแบบ เช่น การเลือกตั้ง การรวมตัวในกลุ่มผลประโยชน์ หรือการตั้งพรรคการเมือง ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจของประชาชนในบทบาทของตนเองในระบอบประชาธิปไตยและการพัฒนาสังคมในระดับท้องถิ่น (อมร รักษาสัตย์ และคณะ, 2543)

อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมของประชาชนในบางพื้นที่ เช่น ตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ยังมีความจำกัด โดยประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งหรือกิจกรรมทางการเมืองเฉพาะในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทั่วไปเท่านั้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองที่มีความสำคัญในระดับท้องถิ่น

ด้วยเหตุนี้ การศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในตำบลหลักเขต จึงมีความสำคัญในการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งในระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้ประชาชนมีบทบาทในการกำหนดนโยบายและการพัฒนาชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

การปกครองระบอบประชาธิปไตย ถือว่าเป็นการปกครองที่เกิดและดำรงอยู่จากการยินยอมพร้อมใจอย่างเสรีของผู้ถูกปกครอง หรือของประชาชน (Consent of the governed หรือ Consent of the people) โดยตั้งอยู่บนความเชื่อที่ว่า คนเรามีความสามารถในการพัฒนาตนเองและพัฒนาซึ่งกันและกัน คนเราจึงมีอิสระที่จะเลือกดำเนินและดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง เพราะคนเราย่อมต้องเลือกทางที่ดีที่สุดสำหรับตนเอง ผ่านการลองผิดลองถูกและประสานประโยชน์ระหว่างกันให้มีชีวิตที่ดีที่สุดเท่าที่จะร่วมใจร่วมกายกระทำได้ประชาธิปไตยจึงเป็นระบบการเมืองและระบอบการปกครองที่ประชาชนทั้งหลายปกครองตัวเองร่วมกัน การปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นการปกครองที่อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน โดยประชาชนเพื่อประชาชนแท้จริงแล้วประชาชนจะต้องปกครองตนเองออกกฎหมายเองบริหารเอง แต่ประชาชนมีจำนวนมากไม่สามารถหาสถานที่และเวลาในการประชุมหารือกันได้จึงต้องมีการเลือกตั้งมอบอำนาจให้บุคคลหรือคณะบุคคลไปทำหน้าที่ปกครอง จัดสรรผลประโยชน์และดูแลทุกข์สุขของประชาชนแทนตนดังนั้น การเลือกตั้งจึงมีความสำคัญต่อประชาชนในการไปทำหน้าที่ใช้สิทธิของตัวเอง เลือกคนดีเป็นผู้แทนในระดับต่างๆ ซึ่งการมอบอำนาจให้ใครก็ตามทำหน้าที่แทนเราจะต้องมอบด้วยความระมัดระวังเพราะผลกระทบจากการใช้อำนาจในทางที่ผิด

หรือไม่ก็เกิดประสิทธิภาพจะส่งผลต่อตัวเรา ครอบครัว และสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้แต่หากมอบอำนาจด้วยการเลือกคนที่มีความสามารถเป็นผู้แทนในทุกระดับก็จะทำให้ประเทศชาติหรือท้องถิ่นที่เราอาศัยอยู่มีนโยบายการบริหารงานที่ดีและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศชาติหรือในท้องถิ่นนั้นๆ ได้รับการพัฒนาดีขึ้นโดยจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วม (Political participation) ในแนวคิดประชาธิปไตย ถือว่าต้องอยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจของประชาชนแต่ละคนที่จะทำกิจกรรมทางการเมืองร่วมกัน โดยแต่ละคนต่างมีอิสระพอสมควรในการเลือกทำหรือไม่ทำกิจกรรม จึงได้มีการนิยามการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่าการกระทำโดยสมัครใจใดๆ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรือไม่ว่าจะใช้วิธีการที่ถูกต้องเป็นที่ยอมรับหรือไม่ก็ตาม ที่มุ่งจะไปมีอิทธิพลต่อทางเลือกนโยบายสาธารณะต่อการบริหารนโยบายสาธารณะและต่อทางเลือกผู้นำทางการเมือง ไม่ว่าจะ ผู้นำทางการเมืองระดับไหนของการปกครอง คือ ทั้งระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ถือว่ามีความสำคัญพื้นฐานของประชาธิปไตย ได้แก่ การเลือกตั้ง การรวมตัวเป็นกลุ่มผลประโยชน์และการร่วมรวมตัวเป็นพรรคการเมือง ซึ่งปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับระบบ “ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ซึ่งนอกจากให้ความสนใจกับการมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วยังให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมโดยตรงในกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาลที่จะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ดังนั้น ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการซึ่งประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น เพื่อแสวงหาทางเลือกและการตัดสินใจต่างๆ ที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกันการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภารวมทั้งการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นเป็นสิทธิและหน้าที่ของประชาชนการเลือกตั้งจะบรรลุเป้าหมายของการคัดเลือกตัวแทนของประชาชนเข้าไปออกกฎหมายและเข้าไปบริหารประเทศรวมทั้งการกลั่นกรองกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นก็ต่อเมื่อประชาชนเข้าใจการเมืองและเข้าใจว่าการเลือกตั้งที่ทุจริต คือ บ่อเกิดของการฉ้อราษฎร์บังหลวง ดังนั้น ประชาชน จะต้องมีส่วนร่วม ในการเลือกตั้งและถือว่าเป็นหน้าที่ ที่จะต้องช่วยกันทำให้การเลือกตั้งสุจริตและเที่ยงธรรม เพื่อให้คนดีเข้าไปพัฒนาท้องถิ่นและประเทศ (สุเทพ พรหมวาส และคณะ, 2555)

ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองถือเป็นบริบทที่สำคัญยิ่งในการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เป็นการสะท้อนอำนาจอธิปไตยที่เป็นของประชาชนอย่างแท้จริง และเมื่อรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมทั้งการเมือง การพัฒนาตามบริบทของท้องถิ่นตัวเอง โดยได้การกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ส่วนท้องถิ่นให้บทบาทกับประชาชนมีส่วนร่วมกับท้องถิ่นมากขึ้น และจากผลกระทบทางการเมืองของประชาชนในตำบลหลักเขต อำเภอ

เมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งที่ผ่านมามีกิจกรรมทางการเมืองของประชาชนมีส่วนร่วมในการเรียกร้องหรือการประท้วงต่าง ๆ และการมีส่วนร่วมที่มักเกิดจากการเดินทางจากต่างจังหวัดมาเรียกร้อง ชุมนุมประท้วงแทบทั้งสิ้น และยังไม่พบว่าบทบาทของประชาชนในตำบลหลักเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างชัดเจน ยกเว้นกิจกรรมการเลือกตั้งทั่วไป หรือเลือกตั้งผู้นำชุมชน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนถือเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากการที่ประชาชนมีความเข้าใจและมีบทบาทในการตัดสินใจทางการเมืองจะช่วยให้การปกครองเป็นไปตามความต้องการและประโยชน์ของประชาชนเอง อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมทางการเมืองในบางพื้นที่ยังคงมีความจำกัด โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น เช่น ในตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในพื้นที่ดังกล่าวจะช่วยให้เข้าใจถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม และสามารถนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงกระบวนการตัดสินใจและการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในพื้นที่ดังกล่าวยังเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงระดับความเข้มแข็งของประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่น และเป็นการสนับสนุนการพัฒนาระบบการปกครองที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของประเทศได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมุ่งเป้าประสงค์การวิจัยเชิงพื้นที่ในตำบลหลักเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ในการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นสำคัญ เพราะว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นตัวชี้วัดถึงระบอบการปกครองได้ นั่นก็คือ ประเทศใดที่ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงย่อมแสดงถึงความเป็นประชาธิปไตยสูง แต่ประเทศใดที่ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำย่อมแสดงถึงความเป็นประชาธิปไตยต่ำไปด้วย ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นไปเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้กับท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และอาชีพ

3. เพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขต อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง กระทำ โดยการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง Yamane (1973) ที่ความคลาดเคลื่อน 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% จากประชากร 3,812 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 363 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accident Sampling) จากกลุ่มประชาชนในตำบลหลักเขต อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์

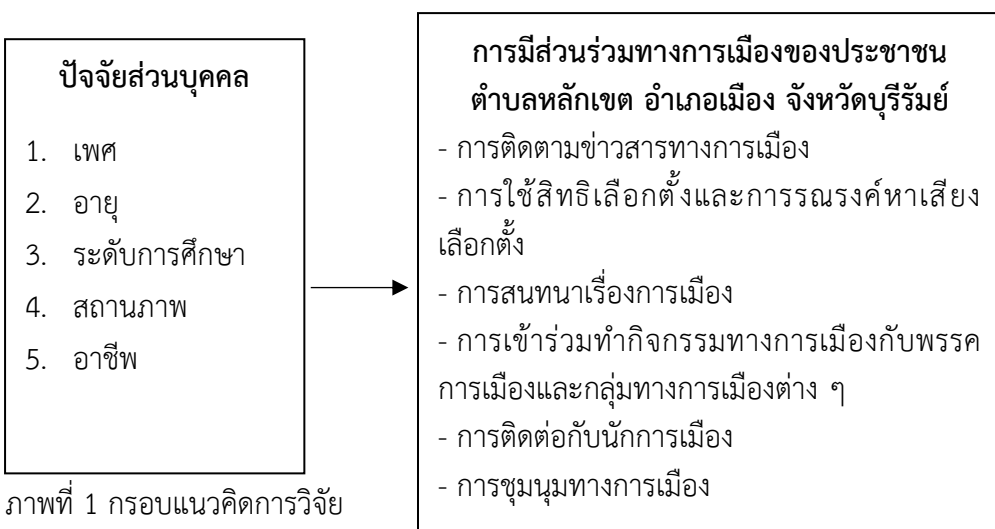
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขต อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้ศึกษาจะทำการศึกษาดังนี้

1. ตัวแปรต้น คือ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และอาชีพ

2. ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขต อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย การติดตามข่าวสารทางการเมือง การใช้สิทธิเลือกตั้งและการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การสนทนาเรื่องการเมือง การเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองและกลุ่มทางการเมืองต่าง ๆ การติดต่อกับนักการเมือง และการชุมนุมทางการเมือง แสดงได้ดังภาพที่ 1

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น แบบตรวจสอบรายการ ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และอาชีพ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียงข้อเดียว โดยวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัด ได้แก่ การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยจึงทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 30 ราย และนำมาทดสอบโดยใช้ค่าทางสถิติ Cronbach's alpha ในการพิจารณาความเชื่อมั่น ซึ่งในงานวิจัยนี้ค่าที่ยอมรับได้

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนของข้อมูลและดำเนินการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่าง ๆ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ดังนี้

5.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

5.1.1 การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

5.1.2 การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) โดยจำแนกตามความเหมาะสมของแต่ละตัวแปรที่ศึกษา และเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ โดยใช้สถิติดังนี้ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA), t-test, One-Way Anova และเมื่อพบความแตกต่างใช้วิธีทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ มีรายละเอียดดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 59.20 มีอายุระหว่าง 24-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.80 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 มีสถานภาพโสด จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 49.20 และมีอาชีพเกษตรกร จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งและการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง ด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองและกลุ่มทางการเมืองต่าง ๆ ด้านการติดต่อกับนักการเมือง และด้านการชุมนุมทางการเมือง แสดงดังตาราง 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง	3.83	0.89	มาก
2. ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งและการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	3.74	0.83	มาก
3. ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง	3.75	0.79	มาก
4. ด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองและกลุ่มทางการเมืองต่าง ๆ	3.75	0.82	มาก
5. ด้านการติดต่อกับนักการเมือง	3.74	0.68	ปานกลาง
6. ด้านการชุมนุมทางการเมือง	3.78	0.80	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้งหมด	3.70	0.82	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง รองลงมาด้านการชุมนุมทางการเมือง ด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองและกลุ่มทางการเมืองต่าง ๆ ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งและการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการติดต่อกับนักการเมือง ตามลำดับ

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. เพศ ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวม แตกต่างกัน พบว่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ .05 แสดงว่า ยอมรับสมมติฐาน หมายความว่า เพศที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. อายุ ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวม แตกต่างกัน พบว่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ .05 แสดงว่า ยอมรับสมมติฐาน หมายความว่า อายุที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวม แตกต่างกัน พบว่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ .05 แสดงว่า ยอมรับสมมติฐาน หมายความว่า ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4. สถานภาพ ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวม แตกต่างกัน พบว่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ .05 แสดงว่า ยอมรับสมมติฐาน หมายความว่า สถานภาพที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

5. อาชีพ ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวม แตกต่างกัน พบว่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ .05 แสดงว่า ยอมรับสมมติฐาน หมายความว่า อาชีพ ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สรุป การทดสอบสมมติฐานที่ว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และอาชีพ ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สามารถอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

ประเด็นสำคัญที่ได้พบจากผลการวิจัยในเรื่องนี้ ผู้วิจัยจะได้นำมาอภิปรายเพื่อสรุปเป็นข้อยุติให้ทราบข้อเท็จจริงโดยมีการนำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงสนับสนุนหรือขัดแย้ง ได้ดังนี้

จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ นฤธิ์กาล ศรีจันทร์โท (2552) ศึกษาเรื่องระดับการมีส่วนร่วม การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม

และข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม พบว่าประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ใน ระดับมาก ซึ่งแตกต่างกับ ชรินทร์ ระสมสุข (2564) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเกษตรกรในพื้นที่ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ระดับความถี่ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเกษตรกรในเขตพื้นที่ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โพธิ์คิน ขวออุ่นหล้า (2563) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดบึงกาฬ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดบึงกาฬโดยภาพรวม อยู่ใน ระดับปานกลาง บุศรา โพธิ์สุข (2559) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของ ประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เนตรชนก ตระกูล มาล และคณะ (2558) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตเทศบาลตำบล สระยาไสมอำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขต เทศบาลตำบลสระยาไสม อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดวงกมล กมลสินธุ์ (2558) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการกำหนด นโยบายการบริหารจัดการท้องถิ่นของเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วม ทางการเมืองในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการท้องถิ่นของเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา ด้าน การมีส่วนร่วมในประโยชน์ที่ได้รับ อยู่ในระดับปานกลาง ภูสิทธิ์ ชันติกุล (2553) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่าประชาชน เขตดุสิตกรุงเทพมหานครมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพ รวมอยู่ในระดับต่ำ

จากผลทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และอาชีพ ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวม แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยผลการ ทดสอบ พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และอาชีพ ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วม ทางการเมืองโดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ โพธิ์คิน ขวออุ่นหล้า (2563) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดบึง กาฬ พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพและอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 นัญญิฎา ศรีจันทร์โท (2552) ศึกษาเรื่อง ระดับการมีส่วนร่วม การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยาง สีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพมีความแตกต่าง กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแตกต่างกับ บุศรา โพธิ์สุข (2559) ศึกษาเรื่องการมี

ส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลข้างฝือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ และสถานภาพ ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน เนตรชนก ตระกูลมาล และคณะ (2558) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตเทศบาลตำบลสระยายโสมอำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แต่ด้านการติดต่อกับนักการเมืองมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ในประเด็นเรื่องร้องทุกข์ เสนอปัญหาไปยังนักการเมืองท้องถิ่น ผู้นำทางการเมืองและหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่า ประชาชนส่วนใหญ่อยากให้นักการเมืองท้องถิ่น หรือผู้นำชุมชนควรตระหนักในการเข้ารับฟังปัญหาของประชาชน อย่างทั่วถึงและนำไปปฏิบัติจริง มิใช่รับแล้วไม่ปฏิบัติให้บรรลุผล ทำให้ประชาชนเบื่อหน่าย การเมืองเพิ่มขึ้น และประชาชน ได้พบว่านักการเมืองจะมากี่ต่อเมื่อมาหาเสียงเท่านั้น ไม่เคยมารับฟังปัญหาของชาวบ้านจริง ๆ และไม่เคยทำให้สำเร็จได้เลย จึงส่งผลต่อการไม่อยากมีส่วนร่วมทางการเมืองและทำให้เสียเวลาด้วย และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มทุกอาชีพ ทุกตำแหน่งทางสังคมมีความเสมอภาค ยุติธรรม และไม่ควรถูกปฏิบัติต่อประชาชนเป็น 2 มาตรฐาน เนื่องจากประชาชนในหลายชุมชนได้สะท้อนออกให้เห็นว่า ยินดีไปชุมนุมประท้วงทันทีเมื่อภาครัฐและหน่วยงานของรัฐแสดงถึงความไม่เป็นธรรม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในตำบลยางซึก อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อให้เกิดผลที่ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจะขอเสนอแนะให้มีการวิจัยดังนี้

1. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ หรือมีการสัมภาษณ์ประเด็นที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อให้ได้งานวิจัยที่มีความหลากหลาย โดยสัมภาษณ์เจาะลึกในชุมชนเพื่อเข้าใจถึงปัญหา ความรู้สึก และทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง

2. ควรทำการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

เอกสารอ้างอิง (References)

- ชรินทร์ ระสมสุข. (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเกษตรกรในพื้นที่ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี.
- ดวงกมล กมลสินธุ์. (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการท้องถิ่นของเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา.
- ทินพันธ์ นาคะตะ. (2543). การเปลี่ยนแปลงการปกครองไทย: การวิเคราะห์ประวัติศาสตร์การปกครองไทยหลังปี 2475. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทิฎา ศรีจันทร์โท. (2552). ระดับการมีส่วนร่วม การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมและ ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล นาฎ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม.
- เนตรชนก ตระกูลมาล, & คณะ. (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตเทศบาล ตำบลสระยายโสมอำเภอบ้านไร่ จังหวัดสุพรรณบุรี.
- บุศรา โพธิสุข. (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่.
- สุเทพ พรหมวาส และคณะ. (2555). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิทยาลัยการปกครอง.
- อมร รักษาสิทธิ์. (2543). การเมืองไทยในระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิทย์พัฒนา.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). New York: Harper & Row.